

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜRVARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No: 08.02.2022-344
Karar Tarihi ve No : 08.02.2022- 9054
Dosya No : 21.03/200

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Diyarbakır İli, Çınar İlçesi, Demirölçek Mahallesinde bulunan tapulama harici alanda kalan, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescilli Zerzevan Kalesinde yer alan Arsenal(Silah Deposu) Binasının doğu duvarının rölövesi ile tescil talebinin Koruma Kurulunda değerlendirilmesine ilişkin; Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 04.05.2005 gün ve 257 sayılı I. Derece Arkeolojik Sit Alanı tescil kararı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 25.11.2020 gün ve 7960 sayılı yeni sit sınırları belirleme kararı, 22.12.2021 gün ve 8981 sayılı karar, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 16.12.2021 gün ve E.2013420 sayılı Zerzevan Kalesi Kazı Başkanlığından istenilen görüş yazısı, Zerzevan Kalesi Kazı Başkanı Doç.Dr. Aytaç COŞKUN'nun 11.01.2022 tarihli görüş yazısı, Diyarbakır Rölöve ve Anıtlar Müdürlüğü'nün 17.01.2022 tarih ve E.2115493 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanının hazırladığı 18.01.2022 gün ve E.1169102 sayılı dosya inceleme raporu okundu. Ekleri (rölöve, tescil fişi) ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Çınar İlçesi, Demirölçek Mahallesinde bulunan tapulama harici alanda kalan, I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescilli Zerzevan Kalesinde yer alan Arsenal(Silah Deposu) Binasının 2863 sayılı Kanununun 6. Maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik'in 4. Maddesinde belirtilen "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" niteliklerini gösterdiğinden, anılan Kanununun 7. Maddesi kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak tesciline, yapı grubunun I. (Birinci) Grup yapı olarak belirlenmesine, hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna;

- Arsenal(Silah Deposu) Binasının bulunduğu tapulama harici alanda yapılacak yeni bir sınırlandırma ve parsel ihdasında Tapu Müdürlüğüne "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliğinin" 8. maddesi gereğince şerh bırakılmak üzere Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne bildirilmesine;

- Arsenal(Silah Deposu) Binasında ve sit sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşai (ifraz, tevhit, imar uygulaması dahil) uygulama öncesinde Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine;

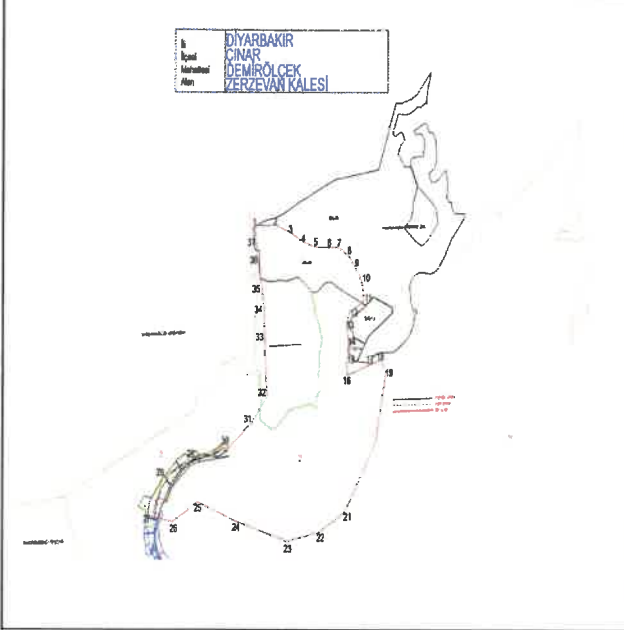
- Arsenal(Silah Deposu) Binasının hazırlanan doğu duvarının rölövesinin uygun olduğuna;

-Hazırlanacak restitüsyon ve restorasyon projelerinin Kurulumuza iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ (D.K.V.K.E)		ENVANTER NO:
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	ANIT	HARİTA NO:
İLİ: DİYARBAKIR	İLÇESİ: Çınar	MAHALLE/MEVKİ: Demirölçek	KORUMA DERECESİ
SOKAK VE KAPI NO:	KAD. :PAFTA: ADA: PARSEL:		ANITSAL
			ÇEVRESEL
			1 2 3
			1 2 3
ADI : Arsenal(Silah Deposu) Binası	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI:
	YAPIM TARİHİ:	KİTABE:	VAKFIYE:

GENEL TANIM: Diyarbakır İli, Çınar İlçe sınırları içerisinde I. Derece Arkeolojik Sit olarak tescilli Zerzevan Kalesinin güneyinde yer almaktadır.

KORUNMUŞLUK DURUMU: Yıkılmış	TAŞIYICI YAPI:	CEPHE DURUMU:	ÖRTÜ DURUMU: yok	İÇ YAPI DURUMU:	BEZEME DURUMU: -	RUTUBET DURUMU: -
------------------------------	----------------	---------------	------------------	-----------------	------------------	-------------------

GÖZLEMLER: Korunması gerekli kültür varlığı özelliği göstermektedir.

BUGÜNKÜ SAHİBİ: Maliye Hazinesi	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:
YAPILAN ONARIMLAR:	

AYRINTILI TANITIM: Diyarbakır İli, Çınar İlçe sınırları içerisinde Mardin Karayolu üzerinde ve Çınar İlçesi'ne 17 km. uzaklıkta yüksekçe bir tepe üzerinde kurulmuş olan kale kesme bazalt taştan inşa edilmiştir. Yapılış tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Ancak, M.S. 300'lü yıllarda Sasaniler ile Romalılar arasında bölgeyi el geçirmek için yapılan uzun ve kanlı savaşlar sırasında, Mezopotamya'yı Diyarbakır ve Anadolu'ya bağlayan bir geçiş köprüsü diyebileceğimiz yola hâkim ve bu yolu kolaylıkla kontrol edebilecek yüksek bir tepede kurulmuştur.

Arsenal(Silah Deposu) Binası kalenin güney cephesinde yer almaktadır. Günümüze ulaşan Kilisenin kuzeyinde yer almaktadır. Kale içindeki en büyük yapılardan bir olan silah deposunun tamamen yıkıldığı görülmüştür. Büyük blok taşlarla inşaa edilen yapının üst örtüsün beşik çatı olduğu tahmin edilmektedir. 1975 tarihine kadar bir kısmı ayakta olan yapının doğu duvarı yıkıldığı diğer kısımların ayakta olduğu fotoğraflardan tespit edilmiştir. Yapılacak sonrası yapının ana kütleleri ortaya çıkacaktır.

TEKNİK BİLGİLER:	ISITMA SİSTEMİ:	
	KANALİZASYON:	
	SU:	
	ELEKTRİK:	

ÖZGÜN KULLANIMI:
Arsenal(Silah Deposu) Binası

BUGÜNKÜ KULLANIMI:
Boş

ÖNERİLEN KULLANIMI:

HAZIRLAYANLAR:
Neslihan ÖZKAN Mimar

Veysel ACUN Mimar
13.01.2022

KONTROL EDEN:
Mehriban KARAASLAN
Bölge Kurulu Müdürü

YAYIN DİZİNİ :	EKLER :	TESCİL	: Zerzevan Kalesi
1-	RAPOR	KARAR NO	:257
2-	FOTOĞRAF	KARAR TARİHİ	:04.05.2005
3-	RÖLÖVE PROJESİ	REVİZYON:	
4-	RESTORASYON PROJESİ		
	HARİTA		
	KROKİ		
	KİTABE		
	VAKFIYE		

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıkları
Koruma Bölge Kurulunun
08.02.2022 tarih ve 2054
Sayılı Karar Eki dir.

V.S.P.

Arz eden d. my d. b. Ar

